

SENĀTA JUDIKATŪRAS NOLĒMUMU ARHĪVA ROKASGRĀMATA

www.at.gov.lv

Par Judikatūras nolēmumu arhīvu.	2
JUDIKATŪRAS NOLĒMUMU ARHĪVA MĒRĶIS, NOLĒMUMU ATLASE UN ATRUNAS.	2
<i>Mērķis</i>	2
<i>Nolēmumu atlase</i>	2
<i>Nolēmumu arhīva papildināšana</i>	2
<i>Atrunas par Judikatūras nolēmumu arhīvu</i>	2
JUDIKATŪRAS NOLĒMUMU ARHĪVĀ PIEVIENOTO NOLĒMUMU SKAIDROJUMS.	2
<i>Dokumenta noformējums</i>	2
<i>Virsraksti un tēzes</i>	4
<i>Atzīme par judikatūras maiņu</i>	4
<i>Lietas numurs</i>	4
<i>Lietas arhīva numurs</i>	5
<i>ECLI kods</i>	6
JUDIKATŪRAS NOLĒMUMU ARHĪVA SADAĻĀ IZMANTOTIE SIMBOLI	6
Judikatūras nolēmumu arhīva struktūra.	7
ADMINISTRATĪVO LIETU DEPARTAMENTA, CIVILLIETU DEPARTAMENTA UN KRIMINĀLLIETU DEPARTAMENTA SADAĻAS.	7
<i>Hronoloģiskās secības rādītājs</i>	7
<i>Klasifikators pēc lietu kategorijas</i>	7
<i>Publicēto nolēmumu rādītājs (tikai Civillietu departamentam)</i>	8
TIESĪBU AKTU RĀDĪTĀJS	8
<i>Latvijas Republikas tiesību akti</i>	8
<i>Eiropas Savienības un starptautisko tiesību akti</i>	9
CITĒTO NOLĒMUMU RĀDĪTĀJS	9
SENĀTA NOLĒMUMU GADAGRĀMATAS	10
Par Judikatūras nolēmumu arhīva meklētāju un tā kritērijiem.	11
VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA	11
<i>Arhīva numurs</i>	11
<i>Lietas numurs</i>	11
<i>Departaments</i>	11
<i>Datums</i>	11
<i>ECLI kods</i>	11
<i>Nolēmums</i>	11
<i>Paplašinātais sastāvs / Kopsēde / Mutvārdu process</i>	11
MEKLĒŠANA TEKSTĀ	12
REZULTĀTI UN IESPĒJA APLŪKOT NOLĒMUMA TĒZES BEZ NOLĒMUMA LEJUPIELĀDES.	13
Kur vēl meklēt Senāta nolēmumus	14

Par Judikatūras nolēmumu arhīvu

JUDIKATŪRAS NOLĒMUMU ARHĪVA MĒRĶIS, NOLĒMUMU ATLASE UN ATRUNAS

Mērķis

Augstākās tiesas tīmekļvietnē veidotajā Judikatūras nolēmumu arhīvā sistematizēti visu trīs Senāta departamentu (Administratīvo lietu departamenta, Civillietu departamenta un Krimināllietu departamenta) nolēmumi, kas atbilst vismaz vienam no šiem kritērijiem:

- nolēmumā ietvertās atziņas veido judikatūru noteiktos tiesību jautājumos;
- nolēmums palīdz izprast tiesību normas (vai normu) piemērošanu vai tiesu praksi;
- nolēmums rada juridisku interesi.

Nolēmumu atlase

Nolēmumus publicēšanai Judikatūras nolēmumu arhīvā izvēlas, kā arī sagatavo nolēmumiem pievienojamos virsrakstus un tēzes Judikatūras un zinātniski analītiskās nodaļas darbinieki, sadarbojoties ar Senāta departamentu senatoriem un departamentu zinātniski analītiskajiem padomniekiem.

Judikatūras nolēmumu arhīvā gadā tiek pievienoti aptuveni 10–15 % no Senātā pieņemtajiem nolēmumiem.

Nolēmumu arhīva papildināšana

Publicētais nolēmumu arhīvs regulāri un pēc iespējas ātrāk tiek papildināts ar jaunākajiem Senāta nolēmumiem.

Judikatūras nolēmumu arhīvam tiek pievienoti arī agrāki Senāta nolēmumi, kas tiek atzīti par juridiski vērtīgiem.

Atrunas par Judikatūras nolēmumu arhīvu

- Judikatūras nolēmumu arhīvā publicētie nolēmumi ir uzskatāmi par rūpīgi atlasītu nolēmumu kopumu. Tie nav visi Senātā pieņemtie nolēmumi. Par citām vietnēm, kur meklējami Senāta nolēmumi, norādīts sadaļā „[Kur vēl meklēt Senāta un zemāku instanču tiesu nolēmumus](#)”.
- Judikatūras nolēmumu arhīvā publicētie nolēmumi nav uzskatāmi par spriedumu un lēmumu norakstiem, tajos var būt izdarītas redakcionālas izmaiņas, nemainot nolēmumu saturu. Nolēmumiem ir mainīts noformējums.
- Pirms atsaukšanās uz konkrētu nolēmumu veicama Judikatūras nolēmumu arhīvā publicēto nolēmumu atziņu aktualitātes pārbaude, ievērojot, ka:
 - Senāta atziņas tiek izteiktas par konkrēto piemērojamo regulējumu;
 - Normatīvā regulējuma izmaiņas var ietekmēt Senāta atziņas turpmāku aktualitāti;
 - Tiesību normas interpretācijas attīstība tiesu praksē vai judikatūras atziņās var ietekmēt konkrētā Senāta nolēmuma atziņas aktualitāti. Skat. papildu informāciju apakšsadaļā „[Atzīme par judikatūras maiņu](#)”;
 - Senāta atziņu aktualitāti var ietekmēt arī vēlāk pieņemtie starptautisko un pārnacionālo tiesu nolēmumi, kā arī Satversmes tiesas nolēmumi.

JUDIKATŪRAS NOLĒMUMU ARHĪVĀ PIEVIENOTO NOLĒMUMU SKAIDROJUMS

Dokumenta noformējums

Judikatūras nolēmumu arhīvā publicētais nolēmuma dokuments ir papildināts ar virsrakstu un tēzi vai tikai virsrakstu un atzīmi par judikatūras maiņu, ja tāda ir notikusi.

Tālāk norādīta informācija par nolēmumu, proti, Senāta departaments, nolēmuma pieņemšanas datums, nolēmuma veids, Senāta arhīva numurs, kā arī lietas numurs un Eiropas vienotais identifikators – ECLI –, ja tāds nolēmumam piešķirts ([skat. arī attēlu Nr. 1](#)).

1. attēls. Nolēmumu sākuma daļas skaidrojums

Virsraksti

Tēzes

Atzīme par judikatūras maiņu

Datums

Nolēmuma veids

Lietas Nr.

ECLI kods

- **Ieturējuma nauda kā maksātnespējas procesā neatgūstams objekts**
- Ievērojot, ka Maksātnespējas likuma 101. panta pirmās daļas norma ir interpretējama kontekstā ar tiesību saglabāšanas un saistību izpildes principu, par būvnieka līgumsaistību izpildes nodrošinājumu kalpojošā ieturējuma nauda nav atgūstama maksātnespējas procesā un nav iekļaujama parādnieka mantas sastāvā.
- **Netaisnīga tiesību saņemšanas prasījuma apmierināšanu liegšana kreditoru prasījumu termiņa formāla pārkāpuma dēļ**
- Tiesiski nepamatots un netaisnīgs ir strīda risinājums, kas būvdarbu pasūtītājam, kura prasījuma rašanās ir atkarīga no attiecīgu nosacījumu iestāšanās, nevis no būvnieka maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un kurš parūpējies par saistību izpildes nodrošinājuma līdzekļa piemērošanu, liedz tiesības saņemt prasījuma apmierināšanu sakarā ar Maksātnespējas likuma 73. panta otrajā daļā noteiktā kreditoru prasījumu iesniegšanas termiņa formālu pārkāpumu.
- **(JUDIKATŪRAS MAIŅA)**

Latvijas Republikas Senāta
Civillietu departamenta

→ 2021.gada 14.septembra

→ **SPRIEDUMS**

→ Lieta Nr. C12285316, SKC-3/2021

→ [ECLI:LV:AT:2021:0914.C12285316.2.S](#)

Departaments

Lietas arhīva Nr.

Nolēmumiem lietās, kuras ir izskatītas slēgtā tiesas procesā, netiek norādīta informācija par nolēmumu (datums, lietas arhīva numurs, lietas numurs un ECLI kods). Lai aizsargātu fizisko personu datus, komercnoslēpumu vai citu konkrētajā lietā īpašu apstākļu dēļ, šādi nolēmumu var būt publicēti izvilkumu veidā.

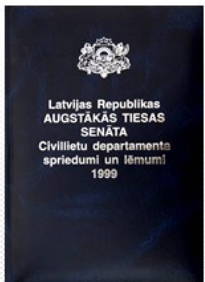
Ja ar nolēmumu tiek mainīta vai grozīta līdzšinējā tiesību normas interpretācija, nolēmumam papildus pievienota atzīme „Judikatūras maiņa”.

Ja nolēmumam ir pievienotas senatora atsevišķās domas vai arī lietā ir pieņemts blakus lēmums un šis lēmums tiek publicēts, tad gan atsevišķās domas, gan blakus lēmums tiek pievienots pēc nolēmuma teksta.

Senāta Civillietu un Krimināllietu departamentu nolēmumiem, kuri ir publicēti Senāta izdotajās nolēmumu gadagrāmatās laika posmā no 1995. gada līdz 2004. gadam, Judikatūras nolēmumu arhīvā ir izveidotas kartītes, kurās ir norādīta informācija par nolēmumu (nolēmuma pieņemšanas datums, lietas arhīva numurs, kā arī pievienota norāde par gadagrāmatu, kurā šis nolēmums ir publicēts, attiecīgi norādot lapaspuses) (skat. attēlu Nr. 2).¹ Nolēmumiem pievienotie virsraksti pievienoti Judikatūras nolēmumu katalogos un tie var tikt izmantoti, meklējot „Tikai virsrakstos/tēzēs”.

¹ Piezīme – Senāta Civillietu departamenta nolēmumu gadagrāmatas ir pieejamas [Latvijas Nacionālajā digitālajā bibliotēkā](#).

NOLĒMUMS ELEKTRONISKI NAV PIEEJAMS

Senāta Civillietu departamenta
1999.gada 28.decembra
spriedums lietā Nr. SKC-710/1999

publicēts

“Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta
Civillietu departamenta spriedumi un
lēmumi 1999”, 407.-409.lpp.

2. attēls. Informatīvais attēls par
Senāta gadagrāmatām

Virsraksti un tēzes

Par virsrakstu un tēzi tiek saukts teksts, kas tiek pievienots pirms nolēmuma. Virsraksts ir teksta daļa treknrakstā. Tēze ir tam pievienotais teksts.

Virsraksti atklāj nolēmuma tiesību jautājuma būtību, kura dēļ nolēmums tiek publicēts, un tajā parasti iekļauj nolēmumu raksturojošos atslēgvārdus. Virsrakstu veido tā, lai sniegtu ieskatu, par kādu jautājumu ir konkrētā tēze (ja tāda tiek pievienota).

Nolēmumus publicē tikai ar virsrakstu, ja atsevišķu tēzi nolēmumā nav lietderīgi izdalīt, tomēr pats nolēmums ir vērtīgs tiesību normu izpratnei un piemērošanai.

Tēzes teksts tiek veidots no nolēmuma motīvu daļā ietvertajām Senāta atziņām. Ierasti tēzē ietver nolēmumā ietverto Senāta principiālo atziņu, kurai ir juridiska nozīme. Atsauces uz interpretēto tiesību normu tēzē var būt iekļauta tieši vai arī kā norāde tēzes nobeigumā (ja tas neapgrūtina tēzes uztveramību).

Vienam nolēmumam var būt gan viens virsraksts un tēze (*skat., piemēram, lēmumu lietā* [SKK-19/2022](#)), gan vairāki virsraksti un tēzes (*skat., piemēram, spriedumu lietā* [SKA-1/2019](#)), gan arī gadījumi, kad nolēmumam pievienoti tikai virsraksti (*skat., piemēram, spriedumu lietā* [SKC-64/2022](#)). Ir iespējami arī gadījumi, kad nolēmums ir publicēts gan ar vairākiem virsrakstiem un tēzēm, gan arī ar virsrakstiem bez tēzēm (*skat., piemēram, spriedumu lietā* [SKA-167/2020](#) (*skat. attēlu Nr. 3*)).

Atzīme par judikatūras maiņu

Gadījumos, kad Senāts nolēmumā maina agrāk pausto atziņu par normas piemērošanu vai interpretāciju, pie nolēmuma attiecīgās tēzes tiek izdarīta atzīme par judikatūras maiņu (*skat., piemēram, spriedumu lietā* [SKC-3/2021](#) (*skat. attēlu Nr. 4*)).

Ja nolēmums, kura atziņas tiek mainītas, ir publicēts Judikatūras nolēmumu arhīvā, tad šim nolēmumam arī tiek pievienota atzīme par judikatūras maiņu, norādot Senāta nolēmumu, kurā ir norādīta jaunā judikatūra (*skat., piemēram, spriedumu lietā* [SKA-157/2011](#)).

Par judikatūras maiņu nav uzskatāmi tie gadījumi, kad grozīts tiesiskais regulējums (*skat., piemēram, spriedumus lietās* [SKA-90/2018](#) un [SKA-490/2011](#)).

Lietas numurs

Tas ir numurs, kas administratīvajām lietām un civillietām tiek piešķirts pēc lietas ierosināšanas tiesā, proti, lēmuma par lietas ierosināšanu pieņemšanas. Līdz lēmuma par lietas ierosināšanu pieņemšanai lietai tiek piešķirts lietvedības numurs.

Savukārt krimināllietā lietas numurs ir kriminālprocesa numurs, kas tiek piešķirts, uzsākot kriminālprocesu izmeklēšanas iestādē (piemēram, Valsts policijā) vai prokuratūrā.

Lietas numurs paliek nemainīgs visu lietas iztiesāšanas laiku. Apvienojot lietas, apvienotajai lietai tiek vai nu piešķirts jauns numurs, vai arī tiek atstāts viens no numuriem, kas bija kādai no apvienotajām lietām. Savukārt lietas sadalīšanas gadījumā izdalītajai lietai tiek piešķirts jauns lietas numurs.

Lietu numuri tiek veidoti šādi:

Administratīvajai lietai: numurs sākas ar burtu „A”, kam seko deviņu ciparu kombinācija, piemēram, A420267516. Senāta Administratīvo lietu departamenta lēmumos, kas pieņemti, izskatot blakus sūdzību par administratīvās rajona tiesas tiesneša lēmumu par atteikumu pieņemt pieteicēja pieteikumu un ierosināt administratīvo lietu, norādīts lietvedības numurs, kas sastāv no deviņiem cipariem, piemēram, 670016819. Savukārt Senāta Administratīvo lietu departamenta lēmumiem par tiesvedības ierosināšanu lietās, kuras Senāts izskata kā pirmās instances tiesa, norādīts lietvedības numurs, savukārt spriedumos – lietas arhīva numurs (*piemēram, SA-1/2020*).

Tiesas pienākums motivēt savu spriedumu; Tiesas tiesības rakstveida procesā pagarināt sprieduma sastādīšanas termiņu

Kritērija „aptieka darbojas ekspluatācijā nodotās telpās” interpretācija

Prasība, lai aptiekas darbotos tiesiski uzbūvētās un ekspluatācijā nodotās telpās ir saprotama tādējādi, ka aptieka drīkst darboties tādās telpās, kurās veiktā būvniecība ir tiesiski noslēgusies, neatkarīgi no tā, vai tas notiek ar objekta nodošanu ekspluatācijā vai kompetentās iestādes atzīmi par saskaņoto būvdarbu pabeigšanu.

Nosacījuma „citas valsts iestādes pamatots rakstisks priekšlikums par licences apturēšanu” interpretācija

Nosacījums, lai Zāļu valsts aģentūra, pirms lemj par licences darbības apturēšanu, būtu saņēmusi no kompetentām valsts iestādēm pamatotu rakstisku priekšlikumu par licences apturēšanu, ir saprotams tādējādi, ka Zāļu valsts aģentūrai ir jāsaņem kompetentās iestādes pamatots ziņojums par to, ka licences darbības turētājs ir pieļāvis konkrētu pārkāpumu, un šāda ziņojuma saņemšana Zāļu valsts aģentūrā pati par sevi ir uzskatāma par rosinājumu Zāļu valsts

3.attēls. *Nolēmums, kuram ir gan virsraksti bez tēzēm, gan virsraksti ar tēzēm*

Ieturējuma nauda kā maksātnespējas procesā neatgūstams objekts

Ievērojot, ka Maksātnespējas likuma 101. panta pirmās daļas norma ir interpretējama kontekstā ar tiesību saglabāšanas un saistību izpildes principu, par būvnieka līgumsaistību izpildes nodrošinājumu kalpojošā ieturējuma nauda nav atgūstama maksātnespējas procesā un nav iekļaujama parādnieka mantas sastāvā.

Netaisnīga tiesību saņemt prasījuma apmierināšanu liegšana kreditoru prasījumu termiņa formāla pārkāpuma dēļ

Tiesiski nepamatots un netaisnīgs ir strīda risinājums, kas būvdarbu pasūtītājam, kura prasījuma rašanās ir atkarīga no attiecīgu nosacījumu iestāšanās, nevis no būvnieka maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas un kurš parūpējies par saistību izpildes nodrošinājuma līdzekļa piemērošanu, liedz tiesības saņemt prasījuma apmierināšanu sakarā ar Maksātnespējas likuma 73. panta otrajā daļā noteiktā kreditoru prasījumu iesniegšanas termiņa formālu pārkāpumu. **(JUDIKATŪRAS MAIŅA)**

Latvijas Republikas Senāta

Civillietu departamenta

2021.gada 14.septembra

SPRIEDUMS

Lieta Nr. C12285316, SKC-3/2021

[ECLI:LV:AT:2021:0914.C12285316.2.S](#)

4.attēls. *Spriedums, ar kuru ir notikusi judikatūras maiņa*

Civillietai: numurs sākās ar burtu „C”, kam seko astoņu ciparu kombinācija, piemēram, C30510020. Senāta Civillietu departamenta lēmumos, kas pieņemti sūdzības lietās par zemesgrāmatu tiesnešu lēmumiem, nav norādīts lietas numurs.

Krimināllietai: lietas numurs ir kriminālprocesa numurs, kas sastāv no 11 cipariem. Lietas numurs nemainās arī tad, ja lietā tiek iesniegts pieteikums par jaunatklātiem apstākļiem vai pieteikums vai protests sakarā ar materiālo vai procesuālo likuma normu būtisku pārkāpumu.

Nolēmumam, kas pieņemts slēgtā tiesas procesā izskatītā lietā, lietas numurs netiek norādīts.

Lietas arhīva numurs

Tas ir numurs, ko piešķir katrai lietai, kad tā tiek saņemta Senātā. Katra kalendārā gada sākumā atlikumā esošās lietas tiek pārnumurētas. Tādējādi vienā lietā pieņemtiem nolēmumiem var būt atšķirīgi arhīva numuri.

Nolēmuma, kas pieņemts slēgtā tiesas procesā, publicēšanai tiek izveidots īpašs arhīva numurs. Tiek saglabāts indekss (burti) un nolēmuma pieņemšanas gads, bet kārtas skaitlis tiek aizstāts ar latīņu alfabēta burtu kvadrātiekvā (skat., piemēram, [SKK-\[A\]/2022](#) (skat. attēlu Nr. 5)).

Arhīva numura pieraksts laika gaitā ir bijis atšķirīgs, tāpēc nolēmumos var būt izmantots arī cits pieraksts, piemēram, SKC-0421-19, SKK-54.

Senāta arhīva numuru veido trīs daļas: 1) indekss, kas sastāv no burtiem un norāda Senāta departamentu un procesa veidu; 2) lietas kārtas skaitlis; 3) nolēmuma pieņemšanas gads. Senātā ir šādi indeksi:

Administratīvo lietu departamenta nolēmumu indeksi (burti):

SKA – lieta, kas tiek izskatīta kasācijas kārtībā vai blakus sūdzības kārtībā, ja blakus sūdzība atbilstoši Administratīvā procesa likuma 317. panta pirmās daļas 2. punktā un ceturtajā daļā noteiktajam ir jāadresē Senāta Administratīvo lietu departamentam (skat., piemēram, [SKA-1/2019](#)).

SA – lieta, kuru Senāta Administratīvo lietu departaments izskata kā pirmā un vienīgā tiesu instance atbilstoši likuma „Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu” 23.¹ pantā un Saeimas vēlēšanu likuma 54. pantā noteiktajam (skat., piemēram, [SA-1/2021](#)).

SJA – lieta, kurā tiek izskatīts pieteikums par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem (Administratīvā procesa likuma 39. nodaļa) (skat., piemēram, [SJA-1/2019](#)).

Civillietu departamenta nolēmumu indeksi (burti):

SKC – lieta, kas tiek izskatīta kasācijas kārtībā vai blakus sūdzības kārtībā (skat., piemēram, [SKC-560/2022](#)).

SPC – lieta, kurā tiek izskatīts ģenerālprokurora protests sakarā ar būtiskiem materiālo un procesuālo tiesību normu pārkāpumiem (Civilprocesa likuma 60. nodaļa) (skat., piemēram, [SPC-34/2021](#)).

SJC – lieta, kurā tiek izskatīts pieteikums par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem (Civilprocesa likuma 59. nodaļa) (skat., piemēram, [SJC-54/2016](#)).

Krimināllietu departamenta nolēmumu indeksi (burti):

SKK – lieta, kas tiek izskatīta kasācijas kārtībā vai sūdzības kārtībā, ja iesniegta sūdzība vai protests par lēmumiem, kas pieņemti Kriminālprocesa likuma 560. panta trešajā daļā, 567. pantā un 570. panta otrajā daļā paredzētajos gadījumos, kā arī citos gadījumos (skat., piemēram, [SKK-124/2022](#)).

SKK-J – lieta, kurā tiek izskatīts pieteikums un tiesneša vai prokurora lēmums par kriminālprocesa atjaunošanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem (Kriminālprocesa likuma 62. nodaļa), un lieta, kurā tiek izskatīts pieteikums vai protests par spēkā esošo nolēmumu jaunu izskatīšanu sakarā ar materiālo vai procesuālo likuma normu būtisku pārkāpumu (Kriminālprocesa likuma 63. nodaļa) (skat., piemēram, [SKK-J-189/2022](#)).

SKS – lieta, kurā tiek izskatīta sūdzība par ģenerālprokurora lēmumu (Kriminālprocesa likuma 25.nodaļa).

Atbildību pastiprinošs apstāklis – noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu

Apstāklis, ka personai jauna sprieduma taisīšanas brīdī par tīšu noziedzīgu nodarījumu konstatējama sodāmība par agrāk izdarītu tīšu noziedzīgu nodarījumu, pats par sevi neveido noziedzīgu nodarījumu recidīvu. Noziedzīgu nodarījumu recidīvu veido jauns tīšs noziedzīgs nodarījums, kas izdarīts pēc sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu taisīšanas par kādu agrāk izdarītu tīšu noziedzīgu nodarījumu – spriedumā vai priekšrakstā par sodu noteiktajā soda izciešanas laikā vai pēc tam līdz sodāmības dzēšanai vai noņemšanai likumā noteiktajā kārtībā.

**Latvijas Republikas Senāta
Krimināllietu departamenta**

2022.gada [..]

LĒMUMS¹

Lieta Nr. [..], SKK-[A]/2022

ECLI:LV:AT:2022:[..]

5.attēls. *Nolēmums, kurš ir pieņemts slēgtā tiesas procesā.*

ECLI kods

ECLI ir unikāls tiesu nolēmumu identifikācijas kods Eiropā, kas nodrošina standartizētu un unikālu tiesu nolēmumu identifikāciju Eiropas līmenī. Latvijā, sākot no 2017. gada 1. septembra, to automātiski piešķir ikvienam tiesas nolēmumam.²

ECLI kodu veido abreviatūra ECLI : valsts kods : tiesas abreviatūra : nolēmuma gads: nolēmuma datums (mēnesis, datums): lietas numurs : nolēmuma izveides secības numurs : nolēmuma veids. Piemēram, Senāta 2022. gada 17. janvāra spriedumam lietā Nr. SKA-343/2022 (A420294419) ECLI kods ir šāds: ECLI:LV:AT:2022:0117. A420294419.13.S

JUDIKATŪRAS NOLĒMUMU ARHĪVA SADAĻĀ IZMANTOTIE SIMBOLI

Simbolu „**J**” Judikatūras nolēmumu arhīvā izmanto šādiem nolēmumiem:

- Senāta nolēmumiem līdz 2016. gada 1. janvārim
- Senāta nolēmumiem, kas pieņemti pēc 2016. gada 1. janvāra, ja tiem ir pievienota tēze.

² Vairāk par ECLI kodu un kā tas veidojas Latvijas tiesu nolēmumiem skatīt arī: <https://lvportals.lv/tiesas/290373-eiropas-judikaturas-identifikators-ecli-2017>; <http://www.ta.gov.lv/lv/projekts/ecli-ieviesana>; <https://www.ta.gov.lv/lv/media/185/download>

Judikatūras nolēmumu arhīva struktūra

Judikatūras nolēmuma arhīvu veido sešas sadaļas: viena sadaļa katram departamentam un trīs visiem departamentiem kopīgas sadaļas, proti, divi rādītāji – tiesību aktu rādītājs un citēto nolēmumu rādītājs, kā arī Senāta nolēmumu gadagrāmatas.

ADMINISTRATĪVO LIETU DEPARTAMENTA, CIVILLIETU DEPARTAMENTA UN KRIMINĀLLIETU DEPARTAMENTA SADAĻAS

Hronoloģiskās secības rādītājs

Šajā rādītājā hronoloģiski pa gadiem ir sakārtoti visi konkrētā departamenta nolēmumi, kas ir publicēti Judikatūras nolēmumu arhīvā. Katrs gads ir sakārtots hronoloģiskā secībā no jaunākā nolēmuma uz vecāko, saraksta beigās atrodas nolēmumi, kas pieņemti lietās, kas izskatītas slēgtā tiesas procesā.

Katrs ieraksts šajā rādītājā ir noformēts kā informācija par nolēmumu (datums, departaments, nolēmuma veids un arhīva numurs, kā arī atzīme par judikatūras maiņu, blakus lēmumu vai senatoru atsevišķajām domām, ja tādas ir pievienotas), kam seko informācijas lauks, kurā redzami visi pievienotie virsraksti, un iespēja lejuplādēt nolēmuma tekstu.

Sadaļas augšdaļā ir atlases iespējas. Proti, ir iespējams atlasīt visus nolēmumus (tādā gadījumā rezultāti uzrādīs visus attiecīgajā gadā publicētos nolēmumus (*skat. 6.attēlu*)) vai arī tikai judikatūras nolēmumus (tādā gadījumā rezultāti uzrādīs nolēmumus, kas publicēti ar pievienotu tēzi, vai visus līdz 2016. gadam pieņemtus nolēmumus) (*skat. 7.attēlu*)).

Klasifikators pēc lietu kategorijas

Šajā sadaļā visi attiecīgā departamenta publicētie nolēmumi ir sakārtoti pēc lietu kategorijām (tiesību jautājumiem), kas ļauj lietotājiem sniegt vispusīgu priekšstatu par Senāta viedokli konkrētā tiesību jomā.

Administratīvo lietu departamenta klasifikators pēc lietu kategorijām veidots pēc būtiskajiem administratīvajās tiesībās aplūkojamajiem jautājumiem un tām tiesību nozarēm, kurās veidojas tiesu prakse.

Civillietu departamenta klasifikators pēc lietu kategorijām sakārtots civiltiesību apakšnozarēs. Atsevišķi izdalīti nolēmumi Civillikuma un Civilprocesa likuma piemērošanas jautājumos.

Krimināllietu departamenta klasifikators pēc lietu kategorijām veidots atbilstoši Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma nodaļām. Atsevišķi nodalīti nolēmumi par Latvijas Kriminālkodeksa un Latvijas Kriminālprocesa kodeksa piemērošanas jautājumiem.

Ja nolēmumā aplūkotie un virsrakstā vai tēzē izceltie tiesību jautājumi atbilst vairākām lietu kategorijām, tad nolēmums ir pievienots vairākās kategorijās. Nolēmumi šajā klasifikatorā attiecīgajās sadaļās sakārtoti pa gadiem un augošā secībā pēc arhīva numuriem. Katrā kategorijas augšdaļā ir atlases iespējas. Proti, ir iespējams atlasīt visus nolēmumus (tādā gadījumā rezultāti uzrādīs visus attiecīgajā gadā publicētos nolēmumus) vai arī tikai judikatūras nolēmumus (tādā gadījumā rezultāti uzrādīs nolēmumus, kas publicēti ar pievienotu tēzi, un visus līdz 2016. gadam pieņemtus nolēmumus).

Šajā klasifikatorā visi nolēmumi ir vienā sarakstā, neatkarīgi no nolēmuma pieņemšanas gada, tomēr lietotājs var precizēt atlases kritērijus un norādīt konkrētu gadu.

The screenshot shows the 'Hronoloģiskā secībā' (Chronological order) view of the 'Judikatūras nolēmumu arhīvs' (Judiciary Decision Archive). The sidebar on the left contains navigation links: 'Tiesu prakse', 'Judikatūras nolēmumu arhīvs', 'Civillietu departaments', and 'Hronoloģiskā secībā'. The main content area has a search filter with two radio buttons: 'Visi nolēmumi' (selected) and 'Judikatūras nolēmumi'. A dropdown menu for 'Gads' (Year) is set to '2022'. Below the filter, a list of decisions is displayed, each with a date, a brief description, and a 'Lejupielādēt' (Download) button. The decisions listed are: 09.11.2022. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-105/2022 un senatora Intara Bistera atsevišķās domas; 03.11.2022. Civillietu departamenta lēmums lietā Nr. SPC-14/2022; 03.11.2022. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-327/2022; 31.10.2022. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-757/2022; and 28.10.2022. Civillietu departamenta lēmums lietā Nr. SKC-725/2022.

6. attēls. Hronoloģiskais rādītājs, kurā ir visi nolēmumi

This screenshot shows the same interface as the previous one, but with the 'Judikatūras nolēmumi' (Judiciary Decisions) radio button selected. The list of decisions is filtered to show only those that are part of the judiciary decisions archive. The decisions listed are: 09.11.2022. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-105/2022 un senatora Intara Bistera atsevišķās domas; 03.11.2022. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-327/2022; 28.10.2022. Civillietu departamenta lēmums lietā Nr. SKC-725/2022; and 27.10.2022. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-153/2022.

7.attēls. Hronoloģiskais rādītājs, kurā atlasīti tikai judikatūras nolēmumi

Ja lietotājs ir izvēlējis opciju „Visi nolēmumi”, tad konkrētajā kategorijas sadaļā iespējams atvērt atsevišķa nolēmuma tēzes tekstu, nospiežot uz bultiņas pie tēzes virsraksta (*skat. 8.attēlu*). Virsrakstiem, kuriem nav pievienots tēzes teksts, bultiņa ir pelēka un nav aktīva. Atlasot tikai judikatūras nolēmumus, sarakstā būs tikai judikatūras nolēmumi un tie būs redzami jau ar atvērtām nolēmumu tēzēm.

Publicēto nolēmumu rādītājs (tikai Civillietu departamentam)

Civillietu departamentam papildus hronoloģiskajam rādītājam un klasifikatoram pēc lietu kategorijām ir izveidots trešais rādītājs – Civillietu departamenta publicēto nolēmumu rādītājs 1996.–2022. gadam. Šajā rādītājā tiek apkopota informācija par Civillietu departamenta pieņemtajiem nolēmumiem un to, kur šie nolēmumi ir publicēti. Proti, izvēloties konkrētu gadu, tiek attēlota tabula, kurā ir norādīts nolēmumu arhīva numurs, lietas numurs un nolēmuma pieņemšanas datums, kā arī informācija par to, vai konkrētais nolēmums ir publicēts Senāta Judikatūras nolēmumu arhīvā un portāla <https://manas.tiesas.lv/> sadaļā Anonimizētie nolēmumi (ja konkrētais nolēmums ir publicēts, tad attiecīgajā ailē ir izdarīta atzīme). Senāki nolēmumi var būt publicēti arī Senāta nolēmumu gadagrāmatā vai žurnālā „Jurista Vārds”, kas arī ir norādīts.

TIESĪBU AKTU RĀDĪTĀJS

Tiesību aktu rādītājā sistematizēti tiesību akti (t.sk. spēku zaudējušie tiesību akti), uz kuriem ir atsaucies Senāts Judikatūras nolēmumu arhīvā publicēto nolēmumu motīvu daļā. Tiesību aktos izdalīti attiecīgi norādītie panti vai to daļas un punkti.

Tiesību aktu rādītājā visu departamentu nolēmumi pieejami vienkopus.

Tiesību aktu rādītājā, klikšķinot uz simboliem un , iespējams attiecīgi aplūkot nolēmumiem pievienotos virsrakstus un virsrakstus ar tēzēm (*skat. 9.attēlu*).

Nolēmuma lejupielāde iespējama, klikšķinot uz lietas arhīva numura.

Tiesību aktu rādītājs ir sadalīts divās daļās (Latvijas Republikas tiesību akti un Eiropas Savienības un starptautiskie tiesību akti), kuras savukārt ir sadalītas vairākās apakšsadaļās.

Latvijas Republikas tiesību akti

Sadaļa „Latvijas Republikas tiesību akti” ir sadalīta šādās apakšsadaļās:

- 1) *Konstitucionālā ranga likumi.* Šajā sadaļā atrodas Latvijas Republikas Satversme un Augstākās padomes likums „Cilvēka un pilsoņa tiesības un pienākumi”.
- 2) *Latvijas Republikas likumi.* Šajā sadaļā ir izveidots Latvijas Republikas likumu saraksts, kas ir sakārtots alfabēta secībā. Aiz katra likuma iekavās dots tā pieņemšanas datums.
- 3) *Ministru kabineta noteikumi.* Šajā sadaļā ir izveidots Ministru kabineta noteikumu saraksts, kas ir sakārtots alfabēta secībā. Aiz katra Ministru kabineta noteikumu nosaukuma iekavās norādīts noteikumu pieņemšanas datums un numurs.
- 4) *Ministru kabineta rīkojumi un instrukcijas.* Šajā sadaļā ir izveidots alfabēta secībā sakārtots Ministru kabineta rīkojumu un instrukciju saraksts. Iekavās norādīts tiesību akta pieņemšanas datums, tiesību akta veids un numurs.
- 5) *Pašvaldību lēmumi un saistošie noteikumi.* Šajā sadaļā ir izveidots pašvaldību lēmumu un saistošo noteikumu saraksts. Katrā ierakstā norādīts tiesību akta nosaukums, pieņemšanas datums, pieņēmējs (pašvaldība), tiesību akta veids un numurs.

Tiesu prakse

Judikatūras nolēmumu arhīvs

Civillietu departaments

Hronoloģiskā secībā

Klasifikators pēc lietu kategorijām

Civillietu departamenta publicēto nolēmumu rādītājs

Krimināllietu departaments

Administratīvo lietu departaments

Tiesību aktu rādītājs

Citēto nolēmumu rādītājs

Senāta nolēmumu gadagrāmatas

Departamentu priekšsēdētāju sēžu lēmumi

Senatoru kopsapulču lēmumi

Tiesu prakses apkopojumi

ECT nolēmumu arhīvs

ANO komiteju dokumenti

EST judikatūra

Vēsturiskā judikatūra (līdz 1940.gadam)

Dzīvojamo telpu īre

Visi nolēmumi

Judikatūras nolēmumi

Gads

Visi gadi

J

19.05.2022. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-158/2022

Tiesāšanās izdevumu piedziņa no vairākiem atbildētājiem

↓

Lejupielādēt

18.05.2022. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-79/2022

Priekšnoteikumi īrnieka prasības par nepieciešamo izdevumu piedziņu apmierināšanai

↓

Lejupielādēt

29.10.2020. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-857/2020

Dzīvojamās mājas kapitālais remonts kā pamatojums īres līguma izbeigšanai, ja ēkas īpašnieks ir juridiska persona, kuras īpašuma tiesības uz ēku īpašumu nodibinātas kā zemes īpašuma bijušā īpašnieka tiesību pārmantotājam

↓

Lejupielādēt

J

07.07.2020. Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-304/2020

Personas deklarētās dzīvesvietas maiņas ietekme uz īres tiesiskajām attiecībām

↓

Lejupielādēt

Deklarētās dzīvesvietas adreses maiņa nerada pamatu ne īres tiesisko attiecību nodibināšanai, ne arī to izbeigšanai vai no īres tiesiskajām attiecībām izrietošo saistību pārgrozišanai.

8.attēls. Klasifikators pēc lietu kategorijām ar atvērtu tēzes tekstu

95.pants

Administratīvo lietu departaments

Civillietu departaments

Krimināllietu departaments

J

SKC-206/2022

SKC-77/2020

J

SKC-40/2019

SKC-159/2018

J

SKC-86/2018

J

SKC-78/2018

Subjekts, kuram ir pienākums atsaukt izplatītās godu un cieņu aizskarošās ziņas

Saskaņā ar likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” 21.panta piekto daļu tiesa var uzlikt pienākumu atsaukt godu un cieņu aizskarošās ziņas šo ziņu izplatītājam (t.i. masu informācijas līdzeklīm). Persona, kas ir šo ziņu avots, nav atbildētāja prasībā par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu.

+ 9

+ 98.pants

+ 99.pants

+ 100.pants

+ 101.pants

+ 102.pants

+ 103.pants

+ 104.pants

9. attēls. Tiesību aktu rādītājs, kurā ir atvērtā viena no tēzēm

- 6) *Citi.* Šajā sadaļā ir pievienoti visi tie Latvijas Republikas tiesību akti, kuri neietilpst iepriekš minētajās piecās kategorijās, piemēram, ministriju un iestāžu noteikumi vai Latvijas Republikas Augstākās padomes lēmumi. Šī sadaļa ir veidota kā saraksts, kurā katrā ierakstā norādīts tiesību akta nosaukums, kā arī atsevišķos gadījumos tiesību akta pieņemšanas datums, pieņēmējs un numurs.
- 7) *Vēsturiskie tiesību akti.* Šo sadaļu veido divas grupas pēc tiesību akta pieņemšanas gada. Proti, tiesību akti, kas pieņemti no 1864. līdz 1940. gadam, un tie, kas pieņemti no 1940. gada līdz 1991. gadam. Šī sadaļa, līdzīgi kā iepriekšējās sadaļas, ir veidota kā saraksts, kur katram ierakstam norādīts tiesību akta nosaukums un iekavās datums, kad tiesību akts ir pieņemts.

Eiropas Savienības un starptautisko tiesību akti

Sadaļa „Eiropas Savienības un starptautisko tiesību akti” ir sadalīta apakšsadaļās pēc starptautiskās organizācijas, kura ir konkrētā tiesību akta pieņēmēja.

- 1) *Apvienoto Nāciju Organizācijas tiesību akti.* Šajā sadaļā ir izveidots saraksts ar Apvienoto Nāciju Organizācijas tiesību aktiem. Katram ierakstam norādīts organizācijas un tiesību akta nosaukums, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija par bēgļa statusu.
- 2) *Eiropas Padomes tiesību akti.* Šajā sadaļā ir izveidots saraksts ar Eiropas Padomes tiesību aktiem, kā arī Eiropas Padomes rekomendācijām un rezolūcijām. Konvencijām ir norādīts to nosaukums, savukārt rekomendācijām un rezolūcijām pieņēmējs (piemēram, Eiropas Padomes Ministru komiteja), tiesību akta veids, numurs un nosaukums.
- 3) *Eiropas Savienības tiesību akti.* Konkrētā sadaļa ir sadalīta četrās apakšsadaļās atkarībā no tiesību akta veida:
- a. *Līgumi.* Šajā apakšsadaļā ietverti Eiropas Savienības dibināšanas līgumi un Eiropas Savienības Pamattiesību harta.
 - b. *Regulas.* Šajā apakšsadaļā atrodamas Eiropas Savienības regulas, kam norādīts autors, pieņemšanas datums, numurs un nosaukums.
 - c. *Direktīvas.* Šajā apakšsadaļā atrodamas Eiropas Savienības direktīvas, kam norādīts autors, pieņemšanas datums, numurs un nosaukums.
 - d. *Citi Eiropas Savienības tiesību akti.* Šajā apakšsadaļā ietverti citi Eiropas Savienības tiesību akti, kuri neietilpst iepriekšējās trīs apakšsadaļās (piemēram, Eiropas Komisijas lēmumi).
- 4) *Citi starptautiskie tiesību akti.* Šajā sadaļā ir ietverti visi tie starptautiskie tiesību akti (līgumi, konvencijas u.c.), kuri neietilpa iepriekšējās trijās sadaļās, piemēram, Hāgas Konvencija par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem, Latvijas Republikas noslēgtie tiesiskās palīdzības līgumi.
- 5) *Citu valstu tiesību akti.*

CITĒTO NOLĒMUMU RĀDĪTĀJS

Citēto nolēmumu rādītājs veidots kā saraksts nolēmumiem, uz kuriem ir atsaucies Senāts Judikatūras nolēmumu arhīvā publicēto nolēmumu motīvu daļā.

Lietotājs, atverot šajā sadaļā nolēmuma ierakstu, iegūst Senāta nolēmumu arhīva numuru sarakstu. Uzklikšķinot uz lietas arhīva numura, konkrētais nolēmums tiek lejuplādēts. Savukārt pie katra lietas numura esošo simbolu (☐ un ☒) var izmantot, lai uznirstošajā logā apskatītu attiecīgā nolēmuma virsrakstus un tēzes (*skat. 10.attēlu*).

Lietotāju ērtībai šis rādītājs ir sadalīts pēc tiesām, kuras ir pieņēmušas nolēmumus:

- 1) *ANO Starptautiskās tiesas nolēmumi.* Sarakstā norādīts nolēmuma datums, veids un lietas nosaukums.
- 2) *Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumi.* Sarakstā norādīta atzīme, ja nolēmums pieņemts Lielajā palātā, norādīts nolēmuma datums, veids, lietas nosaukums angļu vai franču valodā un iesnieguma numurs (vai numuri, ja ir vairāki).

Satversmes tiesas 2010.gada 17.maija spriedums lietā Nr. 2009-93-01

Administratīvo lietu departamentsCivillietu departamentsKrimināllietu departaments

☒ SKK-22/2022

☒ SKK-4/2021

Satversmes tiesas 2010.gada 13.maija spriedums lietā Nr. 2009-94-01

Administratīvo lietu departaments

☒ SKA-110/2021

☐ SKA-268/2018

☒ SKA-237/2018

☒ SKA-123/2018

Iestādes kļūdainas norādes par dubultpilsonības nepieļaujamību ietekme uz Latvijas pilsonības atjaunošanu; Analogijas piemērošana

+ S Vienādos un salīdzināmos apstākļos atrodas tās personas, kuras Latvijas pilsonību zaudēja vēsturiskā dubultpilsonības aizlieguma dēļ, un tās personas, kuras atteicās no Latvijas pilsonības, jo pamatoti palāvās uz kļūdainu iestādes norādi par dubultpilsonība nepieļaujamību. Ņemot vērā to, ka Pilsonības likuma 25.panta trešās daļas mērķis ir dot iespēju atjaunot Latvijas pilsonību pirmajai grupai piederošajām personām, tad Pilsonības likuma 25.panta trešā daļa ir piemērojama pēc analogijas arī attiecībā uz otrajai grupai piederošajām personām.

+ S

+ S

+ S

+ S

10. attēls. Citēto nolēmumu rādītājs ar atvērtu tēzi

9

JUDIKATŪRAS
NOLĒMUMU ARHĪVA | ROKASGRĀMATA

- 3) *Eiropas Savienības Tiesas nolēmumi.* Sarakstā norādīts dokumenta autors (Eiropas Savienības Tiesa, Eiropas Savienības Vispārējā tiesa vai Eiropas Savienības Tiesas ģenerālvokāts), dokumenta datums, veids, lietas nosaukums, lietas numurs un ECLI kods.
- 4) *Satversmes tiesas nolēmumi.* Sarakstā norādīts nolēmuma datums, veids un lietas numurs.
- 5) *Augstākās tiesas nolēmumi.* Šī sadaļa ir sakārtota trijās apakšdaļās pēc Senāta departamenta, kurš ir pieņēmis konkrēto nolēmumu, proti, Administratīvo lietu, Civillietu un Krimināllietu departaments. Apakšsadaļas sarakstā norādīts nolēmuma datums, veids, lietas arhīva numurs un lietas numurs.
- 6) *Latvijas Senāta (1918–1940) nolēmumi.* Sarakstā norādīts Latvijas Senāta departaments, nolēmuma datums, veids un lietas numurs.

Visi saraksti ir veidoti hronoloģiskā secībā no jaunākā nolēmuma uz vecāko.

SENĀTA NOLĒMUMU GADAGRĀMATAS

Judikatūras nolēmumu arhīva pamatā ir Senāta nolēmumu krājumos ievietotie nolēmumi. Tomēr, atšķirībā no iespiestā krājuma, digitāli publicēto nolēmumu katalogs tiek papildināts, ievērojot sabiedrības vajadzības un lietotāju interesi.

Judikatūras arhīvā pievienota informācija arī par nolēmumiem, kas pieņemti līdz 2003. gadam, tomēr šādiem nolēmumiem nav pievienots pilns teksts. Šādus nolēmumus iespējams meklēt Latvijas Nacionālajā digitālajā bibliotēkā, kurā ir iekļauti Senāta Civillietu departamenta spriedumu un lēmumu krājumi laika posmā no 1997. gada līdz 2005. gadam.

Šajā Augstākās tiesas tīmekļvietnes sadaļā ir publicētas citas elektroniski pieejamās Senāta nolēmumu gadagrāmatas.

Par Judikatūras nolēmumu arhīva meklētāju un tā kritērijiem

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Lai Judikatūras nolēmumu arhīva lietošana būtu ērtāka, ir izveidots meklētājs, kurā lietotāji var meklēt Senāta nolēmumus, izmantojot dažādus kritērijus. Meklētājam ir astoņi meklēšanas kritēriji, kurus var izmantot gan pa vienam, gan vairākus reizē (tos kombinējot).

Arhīva numurs

Šis meklēšanas kritērijs paredzēts, lai atrastu nolēmumus pēc to arhīva numura. Vienlaikus minētais kritērijs pieļauj arī nepilnīga numura ierakstīšanu un meklēšanu. Piemēram, var meklēt pēc burtu kombinācijām (piemēram, *SKA* vai *SKC*) vai numura daļām (piemēram, ierakstot skaitli 1, parādīsies visi rezultāti, kuru numuros (gan kārtas, gan gadā) ir skaitlis 1. Iespējams meklēt arī kombinēti (piemēram, ierakstot tekstu „*SKA-7*”). Šādi meklējot, tiks parādīti visi rezultāti, kuros lietas arhīva numurs sākas ar *SKA-1*, piemēram, *SKA-1/2019*, *SKA-1457/2018*.

Lietas numurs

Šis meklēšanas kritērijs paredzēts, lai atrastu nolēmumus pēc lietas numura. Tas ļauj meklēt gan pēc pilna lietas numura, gan arī pēc numura daļas vai pat burta/skaitļa.

Līdz lietas numura piešķiršanai (līdz lietas ierosināšanai) pieteikumiem ir piešķirti lietvedības numuri. Ja Senātā tiek izskatīts pieteikums vēl neierosinātā lietā (piemēram, blakus sūdzība par attieku ierosināt administratīvo tiesvedību), šajā meklētāja laukā meklēšanai izmantojams lietvedības numurs.

Departaments

Šis meklēšanas kritērijs paredzēts, lai lietotājs varētu atlasīt nolēmumus pēc Senāta departamenta, kas nolēmumu ir pieņēmis, proti, ir trīs izvēles iespējas: Administratīvo lietu departaments, Civillietu departaments un Krimināllietu departaments.

Paplašinātais sastāvs / Kopsēde / Mutvārdu process

Izdarot šo atzīmi, tiks atlasītas tikai tās lietas, kuras Civillietu departaments, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 464. panta ceturto daļu un 472. panta otro daļu³, ir izskatījis paplašinātā sastāvā; Administratīvo lietu departaments, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338. panta ceturto daļu un 346. panta otro daļu⁴, ir izskatījis kopsēdē vai Krimināllietu departaments, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 583. panta otro daļu⁵, ir izskatījis mutvārdu procesā (tiesas sēdē) vai, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 582. panta pirmo daļu un 586. panta astoto daļu⁶, ir izskatījis paplašinātā sastāvā (kopš 03.11.2022.).

Datums

Šis meklēšanas kritērijs paredzēts, lai atrastu nolēmumus pēc to datuma. Ja minētais lauks tiek atstāts tukšs, tad tiek meklēts visā laikā. Ja ir norādīts sākuma un beigu laiks, tad tikai noteiktajā laika posmā. Vienlaikus minētais kritērijs pieļauj arī aizpildīt tikai vienu no abiem posmiem (proti, sākot no kura datuma vai arī līdz kuram datumam). Piemēram, ja kā sākuma datums ir norādīts 01.01.2022., tad meklēšana notiks tikai par laika posmu no šī datuma, savukārt, ja kā beigu datumu tiks norādīts 01.01.2022., tad meklēšana notiks par laika posmu līdz šim datumam.

ECLI kods

Šis meklēšanas kritērijs paredzēts, lai atrastu nolēmumus pēc Eiropas judikatūras identifikatora jeb ECLI koda (nolēmumiem, kas pieņemti pēc 2017. gada 1. septembra). Šis kritērijs ļauj meklēt arī pēc ECLI koda daļas.

Nolēmums

Šis meklēšanas kritērijs ir paredzēts, lai lietotājs varētu atlasīt konkrēta veida nolēmumus, proti, spriedums; lēmums; lēmums par blakussūdzību; rīcības sēdes lēmums; nolēmums un blakus lēmums.

³ Civilprocesa likuma 464. panta ceturto daļu nosaka, ka lietu var nodot izskatīšanai paplašinātā Senāta Civillietu departamenta sastāvā, ja tiek pieņemts vienbalsīgs tiesnešu kolēģijas lēmums. Savukārt 472. panta otrā daļa nosaka, ja, izskatot lietu triju tiesnešu sastāvā, tiesa nenonāk pie vienota viedokļa vai visi tiesneši uzskata, ka lieta izskatāma paplašinātā sastāvā, tiesa pieņem lēmumu par lietas nodošanu izskatīšanai paplašinātā Senāta Civillietu departamenta sastāvā.

⁴ Administratīvā procesa likuma 338.panta ceturto daļu nosaka, ka tiesnešu kolēģija var nodot lietu izskatīšanai kasācijas kārtībā Senāta Administratīvo lietu departamenta kopsēdē, savukārt 346.panta ceturto daļu noteic, ka, ja tiesa nenonāk pie vienota viedokļa vai visi tiesneši uzskata, ka lieta izskatāma Administratīvo lietu departamenta kopsēdē, tiesa pieņem lēmumu par lietas nodošanu izskatīšanai departamenta kopsēdē.

⁵ Kriminālprocesa likuma 583.panta otrā daļa nosaka, ka lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosaka, ja iespējams pieņemt lēmumu pēc lietā esošajiem materiāliem. Ja nepieciešami papildu paskaidrojumi no personām, kurām ir tiesības piedalīties procesā, vai pēc Augstākās tiesas ieskata attiecīgajai lietai var būt īpaša nozīme likuma normu interpretēšanā, nosaka lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

⁶ Kriminālprocesa likuma 582.panta pirmā daļa nosaka, ka spriedumus un lēmumus kasācijas kārtībā izskata Augstākā tiesa triju tiesnešu sastāvā vai paplašinātā sastāvā, kurā viens ir sēdes priekšsēdētājs. Savukārt 586.panta astotā daļa nosaka: ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka lieta izskatāma paplašinātā sastāvā, tā pieņem lēmumu par lietas nodošanu izskatīšanai paplašinātā sastāvā.

MEKLĒŠANA TEKSTĀ

Judikatūras arhīva meklētājā ir iespēja meklēt pēc vārdiem. Šobrīd meklēšana nolēmumu tekstā darbojas izmēģinājuma versijā un pilnībā šī funkcija ir pieejama tikai nolēmumiem, kas ir pieņemti kopš 2018. gada. Vienlaikus Judikatūras nolēmumu arhīvs tiek papildināts un meklēšana ir pieejama arī senākiem nolēmumiem. Meklējot virsrakstos un tēzēs, ir atrodamī nolēmumi, kas pieņemti kopš 1995. gada.

Lai varētu ērtāk veikt meklēšanu tekstā, izveidoti kritēriji „Tikai virsrakstos/tēzēs” un „Meklēt frāzi”. Izmantojot šos kritērijus, laukā ievadīto tekstu var meklēt četrās kombinācijās, atkarībā no lietotāja izvēles un vajadzības. Ar frāzi meklētājā tiek saprasta nedalāma vārdu vai simbolu virkne norādītajā secībā. Tātad tiek meklēts viss ievadītais teksts kopā, nevis atsevišķi norādītie vārdi.

Četras iespējamās kombinācijas, kādas lietotājs var izmantot, ir:

1. Atzīmēts gan „Tikai virsrakstos/tēzēs”, gan „Meklēt frāzi”.

Meklēšana nolēmumu tekstā

Naudas soda noteikš

☒ Tikai virsrakstos/tēzēs ☒ Meklēt frāzi

Šādā gadījumā rezultātos parādās tie nolēmumi, kuru pievienotajos virsrakstos vai tēzēs ir meklētais vārds vai frāze. Jāņem vērā, ka rezultātus var ietekmēt arī tas, ja lietotājs starp vārdiem ir lietojis dažādas rakstzīmes (piemēram, komats (,), izsaukuma zīme (!) utt.), jo tādā gadījumā meklētājs meklēs tādus tekstus, kuros ir šāda zīme. Proti, meklējot frāzi, frāzes „naudas, soda, noteikš” un „naudas soda noteikš” meklētājs uztvers kā divus dažādus tekstus. Meklējot pēc frāzes, nav iespējams atrast vārdus, kas teksta vidū ir norādīti bez galotnēm.

2. Atzīmēts „Meklēt frāzi”, savukārt „Tikai virsrakstos/tēzēs” nav atzīmēts.

Meklēšana nolēmumu tekstā

Naudas soda noteikš

☐ Tikai virsrakstos/tēzēs ☒ Meklēt frāzi

Šādā gadījumā meklēšana notiks visā nolēmuma tekstā un rezultātos būs visi tie nolēmumi, kuru tekstā ir meklētais vārds vai frāze. Jāņem vērā, ka rezultātus var ietekmēt arī tas, ja lietotājs starp vārdiem ir lietojis dažādas rakstzīmes (piemēram, komats (,), izsaukuma zīme (!) utt.), jo tādā gadījumā meklētājs meklēs tādus tekstus, kuros ir šāda zīme. Proti, meklējot frāzi, frāzes „naudas, soda, noteikš” un „naudas soda noteikš” meklētājs uztvers kā divus dažādus tekstus. Meklējot pēc frāzes, nav iespējams atrast vārdus, kas teksta vidū ir norādīti bez galotnēm.

3. Atzīmēts „Tikai virsrakstos/tēzēs”, savukārt „Meklēt frāzi” nav atzīmēts.

Meklēšana nolēmumu tekstā

Būvniecīb aizsargjosl

☒ Tikai virsrakstos/tēzēs ☐ Meklēt frāzi

Šādā gadījumā meklēšana notiks tikai nolēmumiem pievienotajos virsrakstos un tēzēs. Tomēr atšķirībā no pirmajā kombinācijā norādītās situācijas šādā gadījumā rezultātos parādīsies visi nolēmumi, kuru tekstā ir minētie vārdi vai vārdu daļas. Jāuzsver, ka šie vārdi vai vārdu daļas var atrasties dažādās nolēmuma daļās.

4. Netiek atzīmēts ne „Tikai virsrakstos/tēzēs”, ne „Meklēt frāzi”.

Meklēšana nolēmumu tekstā

Tiesībsargs

☐ Tikai virsrakstos/tēzēs ☐ Meklēt frāzi

Neatzīmējot nevienu no abiem meklēšanas papildkritērijiem, tiek izmantota iespēja, kas ļauj meklēt ne tikai frāzes, bet atsevišķus vārdus vai to daļas visā nolēmumu tekstā.

ATSEVIŠĶI PADOMI MEKLĒŠANAI TEKSTĀ

1) Prioritāri izmantot citus meklēšanas kritērijus.

Ja ir zināms lietas arhīva numurs vai lietas numurs, izmantot tos, nevis meklēšanu tekstā. Piemēram, ja vēlaties atrast spriedumu lietā SKA-1/2019, tad iesakām aizpildīt meklēšanas kritēriju „arhīva Nr.”, nevis meklēšanu tekstā, ierakstot, ka meklējat nolēmumu tekstā šo lietas numuru.

2) Papildu meklēšanas kritēriju izmantošana un šo kritēriju skaidrojums.

Lai nodrošinātu precīzākus meklēšanas rezultātus, iesakām izmantot arī papildus citus meklēšanas kritērijus: laika periodu (datuma aili); departamentu, kas ir pieņēmis konkrēto nolēmumu, nolēmuma veidu. Papildus ir iespējams norādīt, ka vēlaties atrast tikai tos nolēmumus, kas pieņemti Civillietu departamentā paplašinātā sastāvā, Administratīvo lietu departamenta kopsēdē vai Krimināllietu departamentā mutvārdu procesā.

Meklēšanas kritērijiem ir pievienoti skaidrojumi, kas kļūst redzami, uzvirzot peles kursoru uz jautājuma zīmes pie konkrētā kritērija.

Arhīva Nr. ?

Datums

SKC-21

mm.gggg - dd.mm.gggg

Lietas Nr.

C27189813

AT:2018.1228.C27189813.1.S

Senātā piešķirtais numurs, ko veido norāde par departamentu un procesa veidu (SKC, SKK-J, SA, u.c.), lietas reģistrēšanas kārtas numurs un gads.

3) Ja meklējat nolēmumus par kādu konkrētu tiesību normu vai nolēmumu, uz kuru Senāts atsaucies.

Ja vēlaties meklēt nolēmumus par kādu konkrētu tiesību normu (piemēram, Krimināllikuma 123. pantu) vai pārbaudīt, vai Senāts ir atsaucies uz kādu konkrētu nolēmumu, tad iesakām izmantot Tiesību aktu rādītāju un Citēto nolēmumu rādītāju, nevis meklēt tekstā.

REZULTĀTI UN IESPĒJA APLŪKOT NOLĒMUMA TĒZES BEZ NOLĒMUMA LEJUPIELĀDES

Noklikšķinot uz sarkanajām bultiņām, ir iespēja apskatīt tēzes. Tādējādi, lai apskatītu tēžu tekstu, nav nepieciešams lejuplādēt nolēmuma failu (skat. 11.attēlu).

Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-496/2022

Lejupielādēt

Likvidatora atbildība par parādnieka grāmatvedības dokumentu nenodošanu maksātnespējas procesa administratoram

MAKSĀTNESPEJAS LIETAS Nolēmumi juridiskas personas maksātnespējas lietās

Likvidatora atbildība par parādnieka grāmatvedības dokumentu nenodošanu maksātnespējas procesa administratoram

Maksātnespējas likuma 72.1 panta normā paredzētā kapitālsabiedrības valdes locekļu atbildība par dokumentu nenodošanu attiecināma arī uz sabiedrības likvidatoru.

KOMERCTIESĪBAS Valdes locekļa atbildība

11. attēls.
Meklēšanas rezultātu attēls

Ja nolēmumam nav tēzes, bultiņa ir pelēkā krāsā (skat. 12.attēlu).

Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-296/2022

Lejupielādēt

Uz viena laulātā vārda laulības laikā reģistrēta nekustamā īpašuma statuss situācijā, ja pirms laulības noslēgšanas par šī īpašuma iegādi noslēgts nomaksas pirkuma līgums un līdzēji vienojušies, ka īpašuma tiesība pāriet pircējam, kad galīgi samaksāta pirkuma maksa, un tās atlikušās daļas samaksu veicis otrs laulātais

CIVILLIKUMS PIRMĀ DAĻA. Ģimenes tiesības (26.-381.pants) > Pirmā nodaļa. LAULĪBA (26.-145.pants)

12. attēls. Meklēšanas rezultātu attēls bez atvērtas tēzes

Līdzīga funkcija ir arī klasifikatoros pēc lietu kategorijām, kur ir iespējams apskatīt arī [Civillietu departamenta](#), [Krimināllietu departamenta](#) un [Administratīvo lietu departamenta](#) nolēmumu tēzes (skat. 13.attēlu).

J 28.12.2013. Senāta Civillietu departamenta spriedums lietā Nr. SKC-1945/2013
▼ Autorlīgums kā uzņēmuma līgums
Ja līguma priekšmets ir nevis darbs vispār, bet konkrēts līgumā norādīts rezultāts, tad tas ir uzņēmuma, nevis darba līgums. Šādas tiesiskās attiecības Civillikuma 2212.panta izpratnē var tikt noregulētas autorlīgumā, bet tas nerada pamatu prasīt darba tiesisko attiecību pastāvēšanas atzīšanu un darba līguma noslēgšanu.

↓ Lejupielādēt

13. attēls. Meklēšanas rezultātu attēls ar atvērtu tēzi

Savukārt [Tiesību aktu rādītājā](#) un [Citēto nolēmumu rādītājā](#) virsrakstus un tēzes var apskatīt, klikšķinot uz ikonas tieši pirms lietas numura. Teksts atvērsies uznirstošajā logā, kuru var aizvērt, klikšķinot ārpus loga (skat. 14.attēlu).

Krimināllietu departaments

J SKK-[B]/2022

J SKK-95/2021

Korespondences noslēpuma tīša pārkāpšana, ko izdarījis žurnālists

145. Lemjot par personas saukšanu pie kriminālatbildības par korespondences noslēpuma tīšu
146. pārkāpšanu, privātās dzīves un korespondences neaizskaramības intereses līdzsvarojamas ar
148. vārda brīvības interesēm. Ja par Krimināllikuma 144.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā
149. nodarījuma izdarīšanu tiek apsūdzēts žurnālists, kas publiskojis sabiedrībā zināma politiķa vai
augstas valsts amatpersonas korespondenci, tiesai jāizvērtē, vai viņš nav rīkojies attaisnojama
profesionālā riska apstākļos, kas izslēdz kriminālatbildību.

14. attēls. Uznirstošais attēls

Lai lejuplādētu nolēmumu, jāklikšķina uz nolēmuma arhīva numura.

J SKK-[B]/2022

4.

Kur vēl meklēt Senāta nolēmumus

Senāta nolēmumus, kuri nav publicēti Augstākās tiesas tīmekļvietnes Judikatūras nolēmumu arhīvā, var meklēt:

- Portāla [e-lieta.lv](#) sadaļā Anonimizētie nolēmumi un portāla [manas.tiesas.lv](#) sadaļā Anonimizētie nolēmumi. Meklējot pēc arhīva numura, Senāta arhīva numura pieraksts jāveic pēc šāda parauga: indekss-0000-00, piemēram, Senāta nolēmuma arhīva numurs SKC-15/2018 jāpieraksta kā SKC-0015-18. Meklējot pēc lietas numura, tiks atrasti arī zemāku instanču tiesu nolēmumi konkrētajā lietā. Rokasgrāmatas sagatavošanas laikā portālā e-lieta.lv vēl nav pievienoti visi portāla manas.tiesas.lv publiskotie anonimizētie nolēmumi.
- Latvijas tiesību aktu portālā [likumi.lv](#) pie tiesību normām pievienota informācija par Senāta atziņām nolēmumu virsrakstu un tēžu veidā. Likumi.lv pievienota informācija par nolēmumiem, kas ir pieņemti kopš 2016. gada.
- Pēdējo 15 gadu nolēmumi pieejami Augstākās tiesas arhīvā, vecāki – Valsts arhīvā.